

ZÁRÓDOLGOZAT

Horváth Patrícia

2024

Vidékfejlesztési és Fenttartható Gazdaság Intézete
felsőoktatási szakképzés

Szentlőrinc-káta önkormányzatának bemutatása
elméletben és gyakorlatban

Belső konzulens: Dr. Tóth Eszter Ilona

**Belső Konzulens tanszéke: Befektetési,
Pénzügyi és Számviteli Tanszék**

Készítette: Horváth Patrícia

Gyöngyös

2024

BEVEZETÉS	5
SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉS	6
1. 1.Gazdálkodás elemzésének alapfogalmai	6
1.2. Helyi önkormányzatok az államháztartásban	9
1.3. Önkormányzat szerepe, ellátott funkciói	10
1.4. Az államháztartás makroökonómia elemei	11
1.5. helyi önkormányzatok pénzügyei.....	13
1.5.1. Az önkormányzatok bevételei	13
1.5.2. Az önkormányzatok kiadásai	14
Költségek definíciója:	15
2. AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSÁNAK ELEMZÉSE	15
3. SZENTLŐRINCÁTA ÖNKORMÁNYZATÁNAK BEVÉTELEI ÉS KIADÁSAI.....	26
4. KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK.....	27
ÖSSZEFOGLALÁS:	
IRODALMIJEGYZÉK:	30
ÁBRAJEGYZÉK:	31
NYILATKOZATOK:	32

BEVEZETÉS

Szentlőrinc-káta Pest Vármegye keleti szélén található település, melynek lélekszáma nem éri el a 2000 főt, de ennek ellenére rengeteg Kis vállalkozásnak és Multinacionális cégeknek is ad otthont.

Én magam is ennek a falunak vagyok a lakója és jelenleg a településen is dolgozom, ezért teljesen egyértelmű volt számomra, hogy a községünk önkormányzatánál fogom elvégezni a gyakorlatomat. A település mivel nem éri el a meghatározott 2000 lélekszámot Szentmártonkátával alkotunk közös önkormányzatot.

A Záródolgozatomban az önkormányzatot, polgármesteri hivatalt kívánom bemutatni, helyi és általános viszonylatban. Az önkormányzat bevételeit, kiadásait, saját tőkéjét és forgótőkéjét vizsgálom, valamint a község gazdálkodásának fenntarthatóságát, likviditási és az eladósodottsági mutatóval szemléltetem.

A dolgozatomban szeretném részletesen bemutatni Szentlőrinc-káta önkormányzatának a felépítését. Az önkormányzat fontosságát a mindennapi életünkben. Elvégre elengedhetetlen segítséget nyújtanak a helyi emberek életében.

A dolgozatomban 2021,2022,2023. évi adatokat fog tartalmazni. Ekkor még önkormányzatunk nem volt Szentmártonkátával közös önkormányzat, hanem egyedül birkózott meg az esetleges pénzügyi és egyéb nehézségekkel, valamint be szeretném mutatni az önkormányzat összetételét és feladatait

Az önkormányzatokat a 2011. évi CLXXXIX. törvény határozza meg. *(hivatkozás T.J. Az önkormányzat pénzügyei)*

A dolgozatomban végén az elkészített elemzések eredményeit fogom összegezni és következtetéseket levonni a helyi önkormányzatra, polgármesteri hivatalra vonatkozóan.

SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉS

A téma bemutatása előtt fontosnak tartom azt, hogy az ehhez tartozó fogalmakat áttekinteni. Kezdjük is magával az önkormányzattal általában minden önkormányzat oldalán van egy helyi polgármesteri hivatal.

Az önkormányzat, mint definíció: Bizonyos testületeknek az a jogosultsága, hogy belső ügyeik szabályozása céljából másokra is kötelező szabályokat állapíthatnak meg és ezek korlátain belül önmagukat is igazgathatják.

A Polgármesteri hivatal Magyarországon a helyi önkormányzat hivatásos szakapparátusa.

Rendeltetése az önkormányzat működésének segítése, a közigazgatási ügyek döntésre való szakszerű előkészítése és a döntések végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátása. Két fő feladata van az egyik az önkormányzati ügyek a másik pedig az államigazgatási ügyek.

A helyi önkormányzati gazdálkodás az államháztartás egyik alrendszere.

Államháztartás fogalma: Minden olyan tevékenység, ami az állam bevételeit beszedi és összegyűjti pénzalapban vagy az állami költségvetésbe, majd az esetleges kiadásokat ebből fedezi azt államháztartásnak nevezzük.

Ahhoz, hogy megfelelő mutatókat tudjunk készíteni tudnunk kell azok definícióját és használatát a gyakorlatban.

Az első ilyen mutatónk az a Likviditási mutató lesz: Ezek olyan mutatószámok, melyeket általában részvények értékelésében használjuk, de meg mutatja azt is, hogy egy cégnél vagy vállalkozásnál 1 Ft rövidlejáratú kötelezettségre mennyi a következő egy évben pénzé váló vagyont jut.

A következő fontos mutatószámunk a dolgozatomban szempontjából a fenntarthatósági mutató néhány fajtája, ezek a következők: EPI: környezeti teljesítmény index

SDG: fenntartható fejlődési célok

EFP: ökológiai lábnyom mutatója

1.1.Gazdálkodás elemzésének alapfogalmai

Néhány, a gazdálkodás elemzése szempontjából, fontos fogalmat kívánok ismertetni, ezek a következők:

GDP:

Egy adott ország adott idő alatti gazdasági termelésének mérőszáma azaz a bruttó hazai termék Bevétele:

Az eladott áruk és szolgáltatások bevételeiből származó összeg. A gazdaságban és a pénzügyekben azt jelenti, hogy egy adott időszakban. A bevételek különböző forrásokból származhatnak, és alapvető fontosságúak a szervezet működésének és fejlődésének biztosításához.

Kiadás:

Pénzeszköz, csökkenést jelent. Egy szervezet által elköltött összes pénzügyi forrás egy adott időszakban. A Kiadások különböző célokra fordíthatóak, és alapvető fontosságúak és szervezet működésének és fejlődésének biztosításához. **Eszköz:**

Olyan gazdasági erőforrást jelent, amelyet egy vállalkozás vagy szervezet birtokol és ellenőriz, és amely várhatóan jövőbeni gazdasági hasznot hoz. Az eszköz különböző típusai és kategóriái léteznek, melyek mindegyike különböző szerepet játszik a vállalkozás működésében és pénzügyi helyzetében.

Forrás:

Azt jelenti, hogy egy adott szervezet vagy vállalkozás pénzügyi erőforrásai honnan származnak. A források két fő kategóriába sorolhatóak: saját tőke és kötelezettségek. Ezek a források biztosítják a vállalkozás működéséhez és fejlődéséhez szükséges pénzügyi alapokat.

Saját tőke:

A vállalkozás tulajdonosai által befektetett pénzügyi forrásokat jelenti, valamint a vállalkozás által megtermelt és visszatartott nyereséget. A saját tőke magában foglalja a jegyzett tőkét, a tőketartalékot, az eredménytartalékot és az adózott eredményt.

Kötelezettségek:

Ezek a vállalkozás által felvett hitelek és egyéb tartozások, amelyeket a vállalkozásnak vissza kell fizetnie. A kötelezettségek lehetnek rövid (egy éven belül esedékesek) vagy hosszú lejáratúak (egy éven túl esedékesek). Ide tartoznak például a bankhitelek, kötvények, szállító tartozások és egyéb pénzügyi kötelezettségek.

Adózás előtti eredmény:

Egy pénzügyi mutató, ami azt mutatja, hogy egy vállalkozás mennyi nyereséget termelt az adók levonása előtt. Ez az eredmény a vállalkozás működési eredményéből és egyéb bevételeiből, valamint a kamatköltségek és egyéb kiadások levonásából adódik.

Adózott eredmény:

Az a pénzügyi mutató, amely megmutatja, hogy egy vállalkozás mennyi nyereséget termelt az adók levonása után. Ez az eredmény a vállalkozás tényleges nyereségét tükrözi, mivel figyelembe vesze az összes költséget, beleértve az adókat is. *(hivatkozás T.J. Az önkormányzat pénzügyei)*

1.2. Helyi önkormányzatok az államháztartásban

A helyi önkormányzatok az államháztartás fontos részét képezik Magyarországon. Az államháztartás kettő fő alrendszerből áll: a központi és a helyi önkormányzati alrendszerből. A helyi önkormányzatot az államháztartás lokális, területi szintjét képviselik, és alapvető szerepet játszanak a közösségi szolgáltatások nyújtásában, valamint a helyi közigazgatási és hatósági feladatok ellátásában, főbb jellemzőik a következők:

- Közszolgáltatások □ Pénzügyi források
- Autonómia
- Kihívások

Közszolgáltatások

A helyi önkormányzatok felelősek a közszolgáltatások biztosításáért, mint például az oktatás, egészségügy, közlekedés, hulladékgazdálkodás és közműszolgáltatások.

Pénzügyi források

Az önkormányzatok bevételei több forrásból származnak, beleértve a helyi adókat, állami támogatásokat és egyéb bevételeket. Az államháztartásról szóló törvény szabályozza az önkormányzatok pénzügyi gazdálkodását és költségvetési rendeletek elkészítését.

Autonómia

A helyi önkormányzatok autonómiával rendelkeznek, ami azt jelenti, hogy saját hatáskörükben hozhatnak döntéseket a helyi rendelvek megalkotását és végrehajtását, valamint a helyi fejlesztések projektek megvalósítását.

Kihívások

Az önkormányzatok számos kihívással néznek szembe, mint például a pénzügyi nehézségek, a lakossági igények kielégítése és a hatékony közigazgatás biztosítása. Az államháztartásról szóló törvény célja, hogy biztosítsa az önkormányzatok pénzügyi stabilitás és átláthatóság

1.3. Önkormányzat szerepe, ellátott funkciói

A helyi önkormányzatok alapvető szerepet játszanak a közösségek életében és az államháztartásban. Az alábbiakban összefoglalom a legfontosabb szerepeiket.:

Közszolgáltatások biztosítása:

Az önkormányzatok felelősek a helyi közszolgáltatások nyújtásáért, mint például az oktatás, egészségügy, közlekedés, hulladékgazdálkodás és közműszolgáltatások. Ezek a szolgáltatások alapvető fontosságúak a lakosság mindennapi életében.

Helyi rendeletek megalkotása és végrehajtása:

Az önkormányzatok saját hatáskörükben hozhatnak döntéseket a helyi ügyekben, beleértve a helyi rendeletek megalkotását és végrehajtását. Ez lehetővé teszi számukra, hogy rugalmasan reagáljanak a helyi igényekre és problémákra.

Településfejlesztés és infrastruktúra:

Az önkormányzatok felelősek a települések fejlesztéséért és az infrastruktúra karbantartásáért. Ez magában foglalja az utak, középületek, közterületek és egyéb létesítmények építését és fenntartását.

Pénzügyi gazdálkodás:

Az önkormányzatoknak gondosan kell gazdálkodniuk a rendelkezésre álló pénzügyi forrásokkal, beleértve a helyi adók, állami támogatásokat és egyéb bevételeiket. Pénzügyi stabilitás biztosítása érdekében felelős költségvetési tervezését és ellenőrzését kell végezniük.

Közösségi részvétel és lakossági kapcsolatok:

Az önkormányzatoknak fontos szerepük van a közösségi részvétel előmozdításában és a lakossággal való kapcsolattartásban. Ez magában foglalja a közösségi programok és események szervezését, valamint a lakossági igények és vélemények figyelembevételével a döntéshozatal során.

Szociális szolgáltatások és támogatások:

Az önkormányzatok felelősek a szociális szolgáltatások és támogatások nyújtásáért, beleértve a szociális segélyeket, idősgondozást, gyermekvédelmet és egyéb szociális programokat.

Közbiztonság és rendvédelem:

Az önkormányzatok együttműködnek a rendőrséggel és más hatóságokkal és közbiztonság fenntartása érdekében. Ez magába foglalja a bűnmegelőzést, a közterületek biztonságának biztosítását és a helyi rendvédelmi intézkedéseket.

Környezetvédelem:

Az önkormányzatok szerepet játszanak a környezetvédelemben és a fenntartható fejlődés előmozdításában. Ez magába foglalja a zöldterületek védelmét, az energiahatékonyság növelését, a hulladékgazdálkodás javítását és a megújuló energiaforrások használatát.

(hivatkozás T.J. Az önkormányzat pénzügyei)

1.4. Az államháztartás makroökonómia elemei

A közgazdaságtan azon ága, amely a gazdaság egészének viselkedését vizsgálja. Ez magában foglalja a gazdasági növekedést, az inflációt, a munkanélküliséget, a nemzeti jövedelmet, a kormányzati politikát és a globális gazdasági kapcsolatokat. A makroökonómia célja, hogy megértse és elemezze a gazdasági rendszerek működését, valamint, hogy javaslatokat tegyen a gazdasági stabilitás és növekedés előmozdítására, főbb területei:

□ Gazdasági növekedés:

A gazdasági növekedés közvetlen hatással van az önkormányzat bevételeire. Ha a gazdaság növekszik, a helyi vállalkozások és lakosok jövedelme is növekszik, ami magasabb adóbevételeket eredményezhet az önkormányzat számára. Ez lehetővé teszi az önkormányzat számára, hogy több fejlesztési projekteket valósítson meg és javítsa a közszolgáltatásokat.

• Infláció:

Az infláció hatással van az önkormányzat kiadásaira és bevételeire is. Magas infláció esetén az önkormányzatnak magasabb költségekkel kell szembenéznie, például az építési projektek, közszolgáltatások és bérköltségek terén. Ugyanakkor az infláció növelheti az adóbevételeket is, ha az adóalapok növekednek.

• Munkanélküliség:

A munkanélküliség szintje befolyásolja az önkormányzat szociális kiadásait és a helyi gazdaság teljesítményét. Magas munkanélküliség esetén az önkormányzatnak több szociális támogatást

kell nyújtania, ami növeli a kiadásokat. Ugyanakkor a magas munkanélküliség csökkentheti az adóbevételeket is, mivel kevesebb ember fizet adót.

□ Nemzeti jövedelem:

A gazdaságban előállított összes jövedelem összességét jelenti. A makroökonómia elemzi a nemzeti jövedelem elosztását és felhasználását, valamint a gazdasági teljesítmény mérésére szolgáló mutatókat, mint például a bruttó hazai termék (GDP).

□ Kormányzati politikák:

A makroökonómia vizsgálja a kormányzati politikák hatását a gazdaságra, beleértve a fiskális politikát és a monetáris politikát.

□ Globális gazdasági kapcsolatok:

A makroökonómia elemzi a nemzetközi kereskedelem, a tőkeáramlások és valutapiacok működését, valamint a globális gazdasági integráció hatásait.

A makroökonómia tehát átfogó képet nyújt a gazdaság működéséről és gazdaságifolyamatok összefüggéséről. Összesében a makroökonómiai tényezők jelentős hatással vannak Szentlőrincvára önkormányzatának működésére és pénzügyi helyzetére. Az önkormányzatnak figyelemmel kell kísérnie ezeket a tényezőket és alkalmazkodnia kell a változó gazdasági környezethez, hogy biztosítsa a közösségi jólétét és a fenntartható fejlődést.

1.5. helyi önkormányzatok pénzügyei

A fejezetben az önkormányzatok bevételeit és kiadásait ismertetem a szakirodalom tükrében.

(hivatkozás K.G. Az önkormányzat pénzügyei jogi jogállása)

1.5.1. Az önkormányzatok bevételei

Egy önkormányzat saját bevételeinek öt fajtája van, ezek a következők:

- Helyi adók
- Átvett pénzeszközök
- Saját tevékenységből származó bevétel
- Az önkormányzatot megillető illeték díj, bírság
- Az önkormányzat sajátos bevételei

Helyi adók:

Egy önkormányzat helyi adókat vethet ki a területén, amit az 1990. évi C. tv. a helyi adókról szóló törvény határoz meg. Ezeket az adókat az önkormányzat képviselő testülete rendeletben állapítja meg, ennek is több fajtája van:

Vagyon típusú helyi adó: például az Építmény adó és a telek adó.

Kommunális típusú helyi adó: Magánszemélyek kommunális adója és az idegenforgalmi adó.

A harmadik típusa a helyi iparüzési adó.

Átvett pénzeszközök:

Olyan Pénzeszközök melyeket magánszemélyektől, alapítványoktól, gazdálkodó szervezetektől vesznek át.

Saját tevékenységből származó bevétel:

- bérbe adott helyiségek után járó bérleti díj
- befektetett pénzeszközök után járó kamat
- esetleges részvények után járó osztalék, abban az esetben, ha részvénytársaságban való részvételkor.
- az önkormányzatok is szabadon vállalkozhatnak, vállalhatnak felelősséget korlátolt felelősségű társaságban.

□

Az önkormányzatot megillető illetékek, díjak, bírságok:

- Környezetvédelmi bírság teljes összege
- Természetvédelmi felügyelőség által kiszabott bírság 30%-a
- Helyszíni bírságból, szabálysértésből befolyó összeg 100%-a
- Közigazdasági bírságból eredő összeg 100%-a
- Közigazgatási bírság végrehajtásából származó összeg 40%-a

Az önkormányzat sajátos bevételei:

Az önkormányzatnak és annak intézményeinek bevételei, ilyenek például a térítési díjak, működési bevételek, szolgáltatások bevételei.

1.5.2. Az önkormányzatok kiadásai

Az önkormányzatok kiadásai közé tartoznak a következők:

Személyi juttatások:

Munkavállalóknak nyújtott pénzbeli és természetbeni juttatások összességét jelenti. Amelynek célja a munkavállalók motiválása, elégedettségének növelése és jólétének biztosítása.

Szolgáltatási díjak:

Olyan pénzügyi összegek, amelyeket egy szervezet, vállalkozás vagy önkormányzat kér a nyújtott szolgáltatásokért cserébe. Ezek díjak különböző típusú szolgáltatásokhoz kapcsolódnak. **Készletbeszerzés:**

A készletbeszerzés a vállalkozások és szervezetek számára alapvető fontosságú folyamat, amely során áruk és anyagok beszerzése történik a szolgáltatás nyújtáshoz.

Reklám és propagandakiadások:

Olyan költségek, amelyeket egy vállalkozás vagy szervezet a termékei, szolgáltatásai vagy üzenetei népszerűsítésére fordít. Ezek a kiadások különböző formákban jelennek meg, és fontos szerepet játszanak a vállalkozás piaci jelenlétének és ismertségének növelésében.

Beruházások, fejlesztések:

Alapvető fontosságúak egy település, vállalkozás vagy szervezet hosszú távú növekedése és fejlődése szempontjából. Ezek a tevékenységek lehetővé teszik az infrastruktúra, szolgáltatások és technológia fejlesztését, valamint gazdasági növekedés előre mozdítását.

Költségek definíciója:

Azt jelenti, hogy egy szervezet, vállalkozás vagy önkormányzat által felmerült összes pénzügyi kiadás egy adott időszakban. A költségek különböző célokra fordíthatók, és alapvető fontosságúak a szervezet működésének és fejlődésének biztosításához.

(hivatkozás K.G. Az önkormányzat pénzügyei jogi jogállása)

Főbb költség típusok:

- Anyagköltségek
 - Bérköltségek
 - Rezsiköltség
 - Értékcsökkenési leírás

- Szállítási és logisztikai költségek
- Adminisztratív költségek
- Értékesítési és marketing költségek

2. AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSÁNAK ELEMZÉSE

Eszközarányos jövedelmezőség (ROA):

Azt mutatja, hogy ez az eszközök jövedelemtermelő képessége az adott időszakban mekkora, fejlődés esetén a mutató folyamatosan emelkedő tendenciát mutat. Nemzetközi gyakorlatban is ismert és használt mutató.

$$\text{Eszközarányos jövedelmezőség} = \frac{\text{Adózás előtti eredmény}}{\text{Eszközök összesen}}$$

2021. évi. ROA= $-36\,201\,416 / 1\,881\,190\,155 = -0,01924 \times 100 = -1,92\%$

2022. évi. ROA= $-22\,112\,425 / 819\,564\,298 = -0,0269 \times 100 = -8,69\%$ 2023.

évi. ROA= $-27\,589\,112 / 780\,631\,194 = -0,0353 \times 100 = -3,53\%$

1. ábra: Eszközarányos jövedelmezőség

(Forrás: Szentlőrinc-kata beszámolója alapján saját szerkesztés)

Az eszközarányos jövedelmezőség mutató eredménye azt jelenti, hogy Szentlőrinc-káta önkormányzatának eszközarányos jövedelmezősége -1,92%, ami negatív értéket mutat. Ez arra utal, hogy az önkormányzat az adott időszakban nem termelt nyereséget, hanem veszteséget eredményeztek. Ami azt eredményezi, hogy az önkormányzat pénzügyi helyzete javításra szorul.

(hivatkozás K.G. Az önkormányzat pénzügyei jogi jogállása)

A mutató eredményeire alapuló következtetésim a következők:

- Pénzügyi stabilitás hiánya
- Hatékonyság javítása
- Pénzügyi tervezés
- Estelegesen a Lakosság bevonása az önkormányzat életébe
- Külső források kérése

Befektetett eszközök fedezettsége:

Azt mutatja, hogy az összes befektetett eszközt milyen arányban finanszírozza a saját tőke. Kedvező, ha a mutató minél nagyobb, mert ez azt jelenti, hogy a saját források egyre nagyobb hányadát finanszírozzák a befektetett eszközöknek.

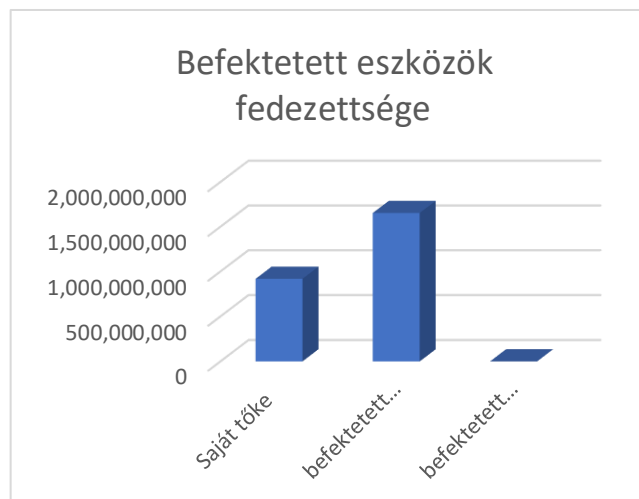
Befektetett eszközök fedezettsége = Saját tőke

Befektetett eszközök

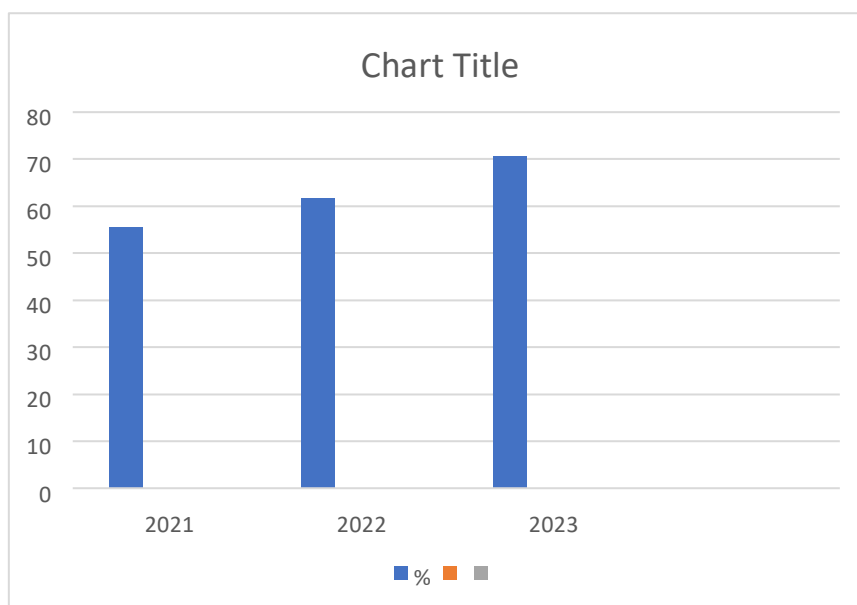
2021.évi. 918 228 287 / 1 653 436 267 =0,5553	0,5553 X 100 = 55,53%
2022.évi. 879 546 347 / 1 423 286 475 =0,6179	0,6179 X 100 = 61,79%
2023.évi. 906 126 302 / 1 282 742 129= 0,7063	0,7063 X 100 = 70,63%

2. ábra Befektetett eszközök fedezettsége

(Forrás: Szentlőrinc-káta beszámolója alapján saját szerkesztés)

3. ábra Befektetett eszközök fedezettsége százalékos arányban a vizsgált években (Forrás: Szentlőrinc-káta beszámolója alapján saját szerkesztés)

Szentlőrinc-káta önkormányzatának befektetett eszközök fedezettsége 55,53%, ami azt jelenti, hogy a befektetett eszközök több mint a felét saját tőkéből finanszírozzák.

Összeségében az 55,53%-os befektetett eszközök fedezettsége pozitív jelzés az önkormányzat pénzügyi helyzetéről. Törekedni kell a lehetőleg arra, hogy minél nagyobb részt tudjunk fedezni saját tőkéből.

Tárgyi eszközök aránya:

Azt jelenti, hogy a működő eszközökön belül mekkora hányadot képviselnek a több éven keresztül használt tárgyi eszközök.

Tárgyi eszközök aránya = Tárgyi eszközök

Eszközök összesen

2021.évi. 1 638 695 266 / 1 881 190 155 = 0,87109

$0,87109 \times 100 = 87,11 \%$

2022.évi. 1 282 006 808 / 1 819 564 298 = 0,7045

$0,7045 \times 100 = 70,45 \%$

2023.évi. 986 061 473 / 1 780 631 194 = 0,5537

$0,5537 \times 100 = 55,37 \%$

4. ábra Tárgyieszköz aránya százalékosan kifejezve a vizsgált évekre lebontva

(Forrás: Szentlőrinc-kata beszámolója alapján saját szerkesztés)

Ez a mutató azt mutatja meg, hogy Szentlőrinc-kata önkormányzata nagy részben hosszútávú befektetéseket alkalmaz. Ami hozzá járul a pénzügyi stabilitáshoz. Érdekes lehet megvizsgálni a tárgyi eszközök kihasználtságát, hatékonyságát, hogy optimalizálni tudják a befektetéseket és a közszolgáltatások minőségét javítsák. Valamint, ha magas a tárgyi eszköz arány akkor valószínűsíthetően a karbantartási és a felújítási költségek is magasak lesznek ilyen eszközarány mellett.

Tárgyi eszköz hatékonysága:

Azt mutatja meg, hogy a vállalkozás mérlegében kimutatott tárgyi eszközök működtetésével mekkora összegű nettó árbevételt ért el, azaz egységnyi tárgyi eszköz működtetésével mekkora összegű árbevétel realizálható.

Tárgyi eszközök hatékonysága = Nettó árbevétel / Tárgyi eszközök

2021.évi. 81 080 612 / 1 638 695 266 = 0,04947 $0,04947 \times 100 = 4,95\%$

2022.évi. 76 012 255 / 1 234 456 612 = 0,0615 $0,0615 \times 100 = 6,15\%$

2023.évi. 79 003 792 / 1 016 525 004 = 0,0777 $0,0777 \times 100 = 7,77\%$

5.ábra.: Tárgyieszköz hatékonysága

(Forrás: Szentlőrinc-kata beszámolója alapján saját szerkesztés)

Szentlőrinc-kata önkormányzatának tárgyi eszközök hatékonysága 4,95%, ami azt jelenti, hogy minden egységnyi tárgyi eszköz működtetésével 4,95% nettó árbevételt realizálnak.

Azt jelzi, hogy van lehetőség a hatékonyság növelésére és nettó árbevétel javítására.

Fejlesztési költségek: aránya = fejlesztési költségek / összes költség

Megmutatja, hogy a költségeknek mekkora részét teszi ki a fejlesztésre fordított költségek.

2022.évi. 65 083 433 / 311 677 824 = 0,20881

$0,20881 \times 100 = 20.9\%$

2023.évi. $62\,103\,827 / 289\,249\,736 = 0,2147$

$0,2147 \times 100 = 21,47\%$

Személyi költségek aránya = személyi juttatások összege / összes költség

2022.évi. $49\,047\,601 / 311\,677\,824 = 0,15736$

$0,15736 \times 100 = 15,7\%$

2023.évi. $51\,052\,522 / 289\,249\,736 = 0,1764$

$0,1764 \times 100 = 17,64\%$

Készletbeszerzés költségek aránya = Készletbeszerzési költségek / összes költségek

2022.évi. $58\,665\,451 / 311\,677\,824 = 0,18822$

$0,18822 \times 100 = 18,8\%$

2023.évi. $65\,410\,741 / 289\,249\,736 = 0,2261$

$0,2261 \times 100 = 22,61\%$

Támogatási költségek = Támogatási költségek / összes költség

2022.évi. $93\,731\,537 / 311\,677\,824 = 0,30073$

$0,30073 \times 100 = 30,1\%$

2023.évi. $87\,432\,658 / 289\,249\,736 = 0,3022$

$0,3022 \times 100 = 30,22\%$

Fenntarthatóság:

Fenntarthatóság definíciója:

A fenntarthatóság azt jelenti, hogy a jelenlegi szükségleteink kielégítése úgy történik, hogy közben nem veszélyeztethetjük a jövő generációk képességét arra, hogy ők is kielégíthessék saját szükségleteiket. Ez a koncepció három fő pilléren alapul:

- Gazdasági fenntarthatóság
- Környezeti fenntarthatóság
- Társadalmi fenntarthatóság **Fontossága:**

Napjainkban egyre nagyobb hangsúlyt kap, mivel a globális kihívások, mint a klímaváltozás, a természeti erőforrások kimerülése és a társadalmi egyenlőtlenségek. Néhány ok amiért kiemelten fontos:

- Környezet védelme
- Gazdasági stabilitás
- Társadalmi jólét
- Jövő generációk védelme
- Globális együttműködés

Eladósodottsági mutató

Nettó eladósodottság = (Kötelezettségek – követelések)

$$\frac{\quad}{\quad} \quad \text{Saját tőke}$$

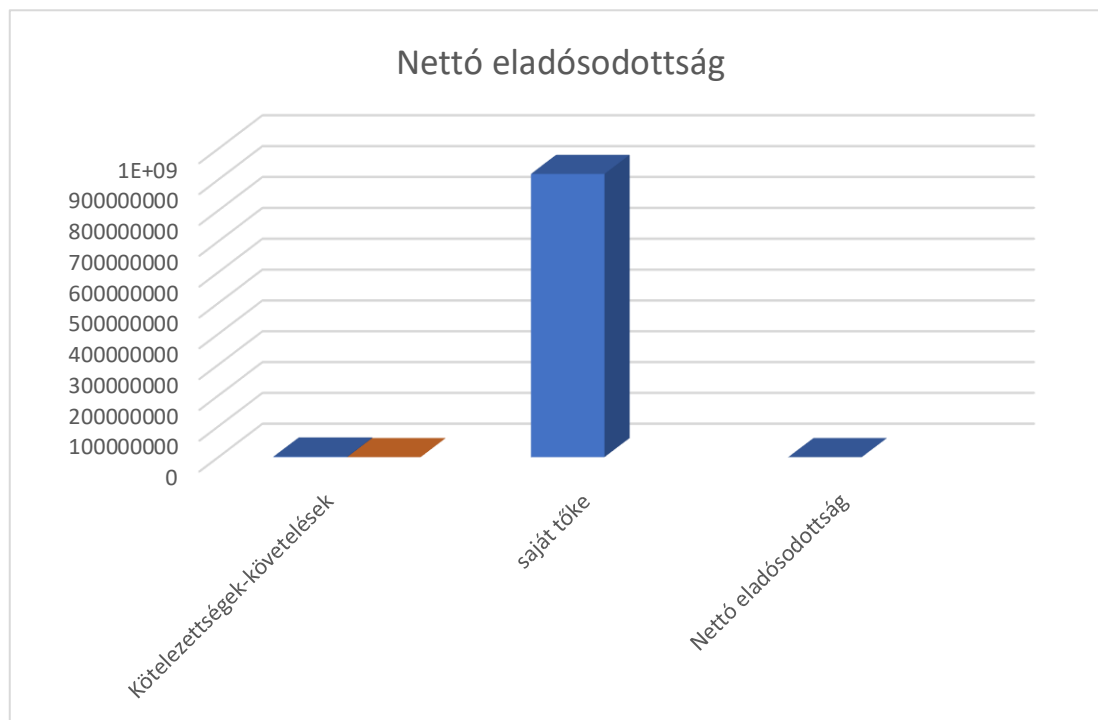
Az eladósodottsági mutató azt mutatja, hogy a kintlévőségekkel csökkentett kötelezettségeket milyen mértékben fedezi a saját forrás. Ez feltételezi, hogy a követelések pénzügyileg előbb realizálódnak, mint ahogy a kötelezettségeket teljesíteni kell. A mutató minél kisebb értéke a kedvező.

$$(10\,917\,021 - 9\,167\,487) / 918\,228\,287 = 1\,749\,534 / 918\,228\,287 = 0,00190 \quad 0,00190 \times 100 = 0,19 \%$$

Az, hogy Szentlőrincváti önkormányzatának a nettó eladósodottsági mutatója 0,19% azt jelzi, hogy a pénzügyi helyzete stabil. Ez által könnyen tud még fejlesztési projekteket, beruházásokat finanszírozni.

6. ábra Nettó eladósodottság

(Forrás: Szentlőrinc-káta beszámolója alapján saját szerkesztés)

Eladósodottság mértéke:

Kötelezettségek

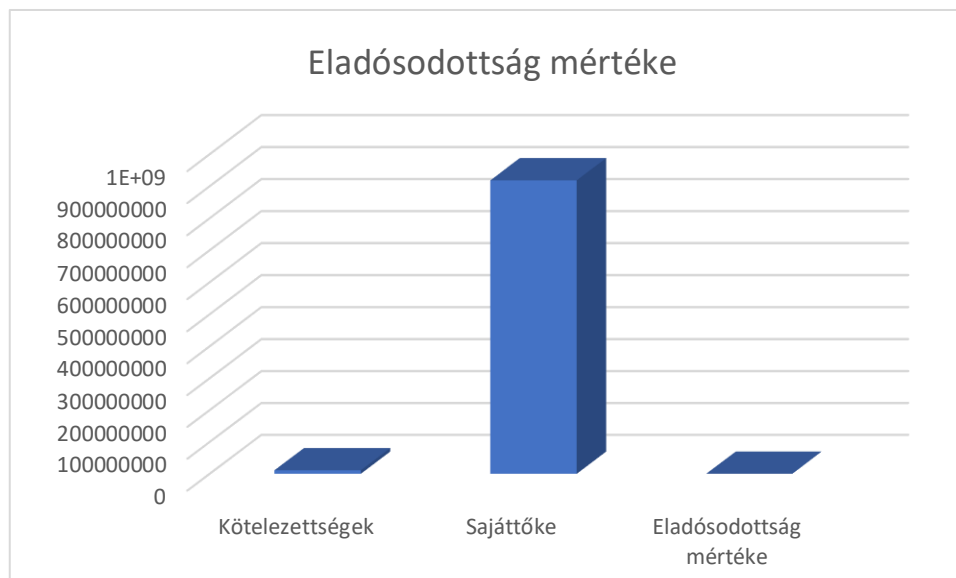
Saját tőke

A vállalat megítélésében fontos szerepet játszik. Azt mutatja, hogy a saját források a kötelezettségek hány százalékát fedezik. Törekedni kell, hogy a mutató tartósan 1 alatti értéket érjen el.

$$10\,917\,021 / 918\,228\,287 = 0,01189 \times 100 = 1,19\%$$

7. ábra.: Eladósodottság mértéke

(Forrás: Szentlőrinc-káta beszámolója alapján saját szerkesztés)

Ez az érték nagyon kedvező az önkormányzat szemszögéből, mert pénzügyi helyzete stabil, likviditása jó.

Likviditás

Azt méri, hogy egy szervezet mennyire képes rövidtávú kötelezettségeit teljesíteni. A Likviditás fontos a pénzügyi stabilitás szempontjából, mivel biztosítja, hogy a szervezet rendelkezik elegendő pénzeszközzel a napi működéshez és a váratlan kiadások fedezéséhez. **Likviditási mutatók:**

- Forgóeszközök aránya
- Gyorsráta
- Készpénzráta

Likviditási mutató = $\frac{\text{Forgóeszköz}}{\text{Kötelezettségek}}$

Kötelezettségek

8.ábra.: Likviditási mutató

(Forrás: Szentlőrinc-káta beszámolója alapján saját szerkesztés)

A teljes forgóeszköz állomány együttes összegét viszonyítja a hosszú és rövidlejáratú kötelezettségekhez. A vállalkozás fizetőképességét általánosan jellemző mutató.

2021.évi. $1\,378\,283 / 10\,917\,021 = 0,12625$

$0,12625 \times 100 = 12,63\%$

2022.évi. $1\,105\,238 / 9\,878\,235 = 0,1118$

$0,1118 \times 100 = 11,18\%$

2023.évi. $1\,189\,548 / 11\,125\,493 = 0,1069$

$0,1069 \times 100 = 10,69\%$

3. SZENTLŐRINCKÁTA ÖNKORMÁNYZATÁNAK BEVÉTELEI ÉS KIADÁSAI

Az önkormányzat részére befolyt 2021. évi bevétel:

Működési célú támogatások: 161 485 191 Ft

Felhalmozási célú támogatások: - Közhatalmi

bevételek: 64 083 808 Ft

Működési bevételek: 9 447 181 Ft

Felhalmozási bevételek: 464 725 Ft

Működési célú visszatérülő támogatások: - Előző

évi maradvány érték: 270 950 110 Ft

Állami megelőlegezés: 4 323 740 Ft

Lekötött betét: 8 500 543 Ft

Önkormányzat 2020. évében teljesített kiadások:

Személyi juttatások: 42 286 520 Ft

munkadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó: 6 118 026 Ft

Dologi kiadások: 58 665 451 Ft

Ellátottak pénzbeli juttatásai: 643 055 Ft

Elvonások, befizetések: 27 019 664 Ft

Átadott	pénzeszköz:	13 800 998	Ft
---------	-------------	------------	----

Civil szervezetek támogatása: 52/8 130 Ft

Beruházás: 55 903 856 Ft

Felújítás: 9 179 577 Ft

Felhalmozási célú pénzeszköz átadás: 5400 Ft

Megelőlegezés visszavonása: 4 323 740 Ft

Központi irányítószervi támogatás: 93 203 407 Ft

4. KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

Az általam elkészített dolgozat meg mutatta, hogy Szentlőrinc-káta önkormányzatának miért is kellett összeolvadnia Szentmárton-káta önkormányzatával, nem csak azért mert pénzügyi helyzete meg kívánta, hanem azért is mert a község lélekszáma nem éri el a megfelelő számot ami 2000 fő.

Véleményem szerint ez annak is köszönhető, mivel a község megközelíthetősége tömegközlekedéssel elég nehézkes mivel csak a község elejére jönnek be az autóbuszok többsége, vonat és egyéb tömegközlekedési eszköz nincs.

Az állam támogatja a családos embereket, de nincs megfelelő munkahely, hogy mind a kettő szülő eltudjon menni, dolgozni mivel a községben nagyrészen csak multinacionális cégeknél lehet munkát vállalni, akik pedig csak kereteken belül tolerálják a váratlan vagy éppen sok táppénzt a gyermekek esetleges megbetegedése miatt, amit a szülők vesznek ki.

Lehetne sokkal több kulturális lehetőség a fiatalok részére.

A pénzügyi mutatók 2021. évi álláspontja szerint Szentlőrinc-káta önkormányzatának pénzügyi adóssága van.

A befektetett eszközök jövedelmezősége jó, de ahhoz, hogy a falunak megfelelő legyen, javítani kell rajta.

A realizált nettó árbevétel nem elég a hosszútávú működtetésre, mivel a fejlesztések éppen csak meg térülnek, de nem jövedelmező.

A költségek jelentős részét a központi irányító szerv támogatása teszi ki, ezáltal csak annyi jövedelme marad az önkormányzatnak, ami a fennálló költségeik fedezésére elegendő, de tartós jövedelmük nem keletkezik belőle.

Javaslat Szentlőrinc-káta önkormányzatának, hogy azok a létesítményekre is nyújtsanak be fejlesztési pályázatot, ahol még nincs meg az akadálymentesítés, mert a lakosság nagy része elektromos kerekesszékekkel közlekedik, mivel a község előregedő ezért egyre több mozgáskorlátozott személy nem, vagy csak nehezen tudja majd megközelíteni például a kisebb boltokat, pékséget.

Összeségében én azt gondolom az önkormányzat helyzete az összeolvadással részben rendeződött, remélem a község vezetőségének sikerülni fog a fiatalokat meg nyerni, hogy

esetlegesen újra egy önálló önkormányzattal rendelkezünk, ami magával hozza az önálló postát és egyéb szervezeti egységeket.

A Községünk összetétele remek a vezetőségünk kiváló remélem, fent tud maradni ez a kis község, és sikerül újra egyedül a saját lábára állnia.

Szentlőrinc-kata Mérlege:

Forgóeszközök			916 025	1 378 283
I.	Készletek		916 025	1 378 283
II.	Értékpapírok			
C/I	Lekötött betét		8 500 543	8 500 543
C/II				
I.	Pénztárak, csekkek, betétek		479 190	699 970
II.	Forintszámlák		286 889 588	210 125 274
III.	Idegen pénzeszközök		2 767 667	6 033 601
C)	Pénzeszközök		298 636 988	216 858 845
D)	Követelések		7 753 521	9 167 487
E)	Egyéb sajátos eszk.elszám		-866 394	349 273
F)	Aktív időb. elhatárolások			
	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN		1 945 642 469	1 881 190 155
G)	Saját tőke		954 429 703	918 228 287
1.	Nemzeti vagyona ind.ért.		82 862 850	82 862 850
2.	Nemzeti vagyona változás		-55 685 412	-55 685 412
3.	Egyéb eszk.ind. ért.változás		47 333 751	47 333 751
4.	Felhalmozott eredmény		864 236 692	879 918 514
5.	Mérleg szerinti eredmény		15 681 822	-36 201 416
H)	Kötelezettségek		16 592 208	10 917 021
I)	Egyéb forrásold. elszámolás			

J)	Passzí időbeli elhatárolások	974 620 558	952 044 847
	FORRÁSOK ÖSSZESEN	1 945 642 469	1 881 190 155

ÖSSZEFOGLALÁS:

Ezzel a dolgozattal szerettem volna Szentlőrinc-káta önkormányzatának pénzügyi és gazdasági helyzetét bemutatni.

Szentlőrinc-káta önkormányzatának rengeteg hosszú lejáratú befektetése van, amik a község érdekeit szolgálják.

A kevés lélekszám miatt közös önkormányzat vezetés alatt van és közös önkormányzatot alkotunk Szentmártonkátával.

A településen multinacionális cégek, valamint kis vállalkozók vannak. A kisvállalkozók többsége mezőgazdaságból él meg.

A fenntarthatóság azt jelenti, hogy a jelenlegi szükségleteink kielégítése úgy történik, hogy közben nem veszélyeztethetjük a jövő generációk képességét arra, hogy ők is kielégíthessék saját szükségleteiket.

A sok vállalkozás és kft. hatására Szentlőrinc-káta önkormányzatának a jövedelmének a nagy része adóból tevődik össze.

Fejlesztések java részét állami támogatással, pályázatok megnyerésével tudja az önkormányzat finanszírozni, mivel Pest Vármegye keleti szélén helyezkedik el településünk rengeteg pályázatra nem vagyunk jogosultak, vagy nincsennek meg a megfelelő feltételeink azok kivitelezéséhez.

Összeségében a községünkben meg található minden, ami egy zökkenőmentes életet tud biztosítani az itt lakók számára.

IRODALMIJEGYZÉK:

<https://gyongyos.hu/az-onkormanyzatok-koltsegveteserol-egyszeruen/> 2024.10.13.

<https://www.rsm.hu/kisokos/kiadas>2024.10.13

<https://or.njt.hu/eli/730743/r/2023/1>2024.11.06. <https://www.ksh.hu/ffi/4->

[1.html](#)2024.11.06.

<https://töosz.hu/uploads/dokumentumokkiadvanyok/onkormanyzatipenzugyekjegyzet.pdf>
2024.11.11.

<https://or.njt.hu/eli/730743/r/2022/4>2024.09.09

<https://töosz.hu/uploads/dokumentumokkiadvanyok/onkormanyzatipenzugyekjegyzet.pdf>
2024.09.08.

Dr. Andor Ágnes, Tóth Mihály SZÁMVITEL 2024 - HATÁLYOS SZABÁLYOK ÉS AZOK
GYAKORLATI ALKALMAZÁSA 2024.11.11.

Tóth József Dr. Csanádi Ádám: Az önkormányzatok pénzügyei 2024.11.06.

Dr. Zongor Gábor: A helyi önkormányzatok szervezete és működése 2024.11.06.

Feik Csaba: Magyarország helyi önkormányzatai 2024.11.06.

Kecső Gábor: A helyi önkormányzatok pénzügyi jogi jogállása 2024.10.23.

Bernáth Klára: A helyi önkormányzatok pénzügyei 2024.10.23.

ÁBRAJEGYZÉK:

1. ábra : Eszközarányos jövedelmezőség
2. ábra Befektetett eszközök fedezettsége
3. ábra: befektetett eszközök fedezettsége százalékos arányban
4. ábra: Tárgyieszköz aránya
5. ábra: Tárgyieszköz hatékonysága
6. ábra: Nettó eladósodottság
7. ábra: Eladósodottság mértéke
8. ábra: Likviditási mutató

NYILATKOZATOK:

NYILATKOZAT

A záródolgozat nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: Horváth Patrícia
A Hallgató Neptun kódja: ONKRV8
A dolgozat címe: Szentlőrinc-községi önkormányzatának bemutatása elméletben és gyakorlatban
A megjelenés éve: 2024
A konzulens intézetének neve: Vidékfejlesztési és Fenntartható Gazdaság Intézete
A konzulens tanszékének a neve: Befektetési, pénzügyi és Számviteli Tanszék

Kijelentem, hogy az általam benyújtott záródolgozat egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítást tettem, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

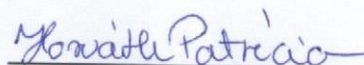
A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkori szellemi tulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem MATER Hallgatói Dolgozatok repozitóriumba. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelté után nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem MATER Hallgatói Dolgozatok repozitóriumban.

Kelt: Szentlőrinc-község, 2024.11.10.

Hallgató aláírása

NYILATKOZAT

Horváth Patrícia (név) (hallgató Neptun azonosítója: ONKRV8) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a záródolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő védésre javaslom / **nem javaslom**¹.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem^{*2}

Kelt: 2024.11.11.

belső konzulens

¹ A megfelelő aláhúzendó.

² A megfelelő aláhúzendó.